

CVETJE

z vertov sv. Frančiška.

XXVIII. tečaj

• V Gorici, 1911.

10. zvezek.

Življenje sv. Ferdinanda III.

Leona in Kastilije kralja, tretjerednika sv. Frančiška.

P. S. Z.

Vzetje Sevilje.

Za močno vterjenim Haenom je prišlo Ferdinandu na versto najimenitniše mesto špansko Sevilja, da jo vzame in spremeni v kerščansko. — Pa delo ni bilo lahko; združeno je bilo s tolikimi težavami, da so mnogi dvojili, če se posreči, zakaj Sevilja ni bila samo veliko mesto, ampak cela pokrajina. vterjena z mnogimi terdnjavami, daleč na okoli. Štela je dve tisoči krajev in sto tisoč posestev. Mesto samo je presežalo po lepoti in krasni legi, obsegu in velikosti vsa druga mesta v Španiji. Dvojno močno zidovje je je oklepalo 17 km. na okoli in varovalo s 166 terdnimi stolpi. Na zapadu je ležalo predmestje Trijana, ki je bilo že samo za se imenitna terdnjava. Mej tem in pravo Seviljo je tekla reka Gvadalkivir, ki je od tod dalje nosila ladje. Ob reki je stal močen „zlato stolp“, 20 m širok in 80 m visok, po keterega stopnjicah so zložno hodili konji in mule gori in doli. Od Trijane do zlatega stolpa

so bile pod vodo speljane silno močne verige, da sovražne ladje niso mogle mimo voziti.

Ferdinand je vedel za težave, ki bodo njegovo delo ovirale; zato se je pripravljaj na vzetje tega mesta posebno dolgo. Najprej je sklical vojni svet, da mu razodene svoj namen in se skerbno posvetuje o pomočkih. Vsi so bili prepričani, da je treba napasti Seviljo, le v načinu niso bili edini. Nekateri so bili te misli, da bo najbolje vzeti prej vse terdnjave na okoli, potem še le mesto samo. Drugi so rekli, da bi se s tem tratil čas in moči in da je treba iti naravnost na mesto sè združenimi močmi, kraje na okoli pa da bodo vzeli v priložnem času. Ta zadnji predlog, za katerega je bil tudi Ferdinand, je slednjič obveljal.

Pa za vojsko je treba zlasti dosti denarja. Ferdinand je torej prosil papeža Inocencija IV. naj mu dovoli del cerkvene desetine porabiti za vojsko. Nadškof Rodrigo je nesel pismo v Lijon in papež je rad ugodil prošnji, ter dovolil, da se sme skozi tri leta rabiti desetina za vojsko.

Lega Sevilje je zahtevala tudi ladje. Od Sevilje dalje je namreč Gvadalkivir tako močna reka, da more nositi velike ladje. Če Ferdinand mesto na vseh straneh zapre, pa jih ne odreže tudi od morja, je ves trud zastonj, ker bi dobivali živež n drugo potrebno po reki.

Treba je bilo torej mornarice. K sreči je imel Ferdinand domačega moža, ki je to reč dobro razumel in je Kastiliji preskerbel potrebne ladje. Bil je ta mož neki bogat tergovca iz Burgov, Rajmund Bonifas po imenu. V Haenu sta se s Ferdinandom dogovorila in vse natančno določila. Potem je hitel prvi španski admiralj don Rajmund v Viskajo gradit ladje, da bi kaker hitro mogoče ž njimi prišel pred Seviljo.

Mej tem je Ferdinand vse lepo vredil v Haenu, kar je bilo treba, in v pozni jeseni je šel proti Sevilji v Aljkalá de Gvadajra. Na potu tja je opustošil okolico Karmone, kjer se mu je pridružil Ibnalahmar s 500 jezdec. Aljkalá se je sperva dobro branila; ko so pa prebivayci zvedeli, da je Ferdinand sam v vojski, so poslali poslance k njemu in se mu vdali. Ferdinand je na to sam vterjeval to važno na novo pridobljeno mesto, druge poveljnike je poslal pa v druge imenitne kraje pustošit in plenit, da si tako vgladijo in pripravijo pot do Sevilje.

V tem času je zvedel za smert svoje matere. Hotel je iti domov, pa so ga pregovarjali, da bi se v njegovi nepričujočnosti stvar preveč ne zavlekla; Mavri bi dobili mejtem čas dobro pripraviti in ojačiti se, tako da bi pozneje zelo težko bilo vzeti Seviljo itd. Ferdinand je sprevidel, da razlogi niso brez podlage; zato je ostal tu, poslal vojake prezimovat, sam je pa šel čez zimo v Kordovo, kjer je celi čas porabil v neumornem delu in pripravljanju za vojsko.

Takoj spomladi so se začeli zbirati vojaki. Mej prvimi je bil na svojem mestu znani mavrovski knez Ibnalahmar s svojimi jezdec. Prišli so tudi vedno pripravljeni viteški redovi in mnogi drugi od vseh strani. Pervi napad je veljal dobro vterjeni Karmoni. Pa prebivavci so prosili za šestmesečno premirje, kar jim je Ferdinand tudi dovolil, ko so obljubili plačevati davek. Po preteku premirja se je to mesto prostovoljno vdalo. Mesta Konstantina, Reina in Lora so tudi prostovoljno priznala Ferdinandovo nadoblast. Kantiljana se je morala izročiti zmagovavcem, ki so razkačeni vsled neke njihove zvižaje vse pomorili, kar je bilo žlvo. Ferdinand je takoj, ko je zvedel za to kruto dejanje, vказal v prihodnje s premaganimi vsmiljeno ravnati. Mesto Hiljena se je vdalo prostovoljno, Herenja se je pa zanašala na svojo nedostopno lego in se vperla. Pa pogumnim Kastiljcem, ki niso v svoji navdušenosti poznali nobene zapreke več, se je v kratkem posrečilo vzeti tudi to mesto.

V tem času je Ferdinand zopet obolel. Da ne bi začeto delo zastajalo, je vказal oblegati mesto Aljkala del Rin. Mavri so je junaško branili in napravili Ferdinandovim mnogo škode, ker so jim vničili veliko oblegovavnih priprav. Ferdinand je zopet ozdravel in ko je prišel mej svoje vojake in so nasprotniki to zvedeli, so se vdali, njihov vodja Aksataf je pa skrivaj zbežal v Seviljo in se tam dal oklicati za poveljnika tega mesta.

Tako je Ferdinand prišel s svojimi po terdih bojih do mesta Sevilje. Terdnjave na okoli so sicer padle, pa na reki Gvadalkiviru so bili Seviljci še prosti in močna Trijana je še ponosno gledala na bližajoče se nasprotnike. Pa serčnost velja, Sevilja mora postati zopet kerščanska!

Don Rajmund je zgradil 13 močnih ladji, kastiljsko mornarico, in je bil pripravljen takoj odriniti z morja po Gvadalki-

viru navzgor proti Sevilji. Ali 30 mavrovskih ladji mu zapire pot. Ferdinand pošlje najzmožniše poveljnike z vojaki ob reki navdol, da bi te ladje vničili. Pa, ko so šli notri do izliva reke, niso ničesar opazili ter se vernili nazaj. Komaj so ti odšli, so se mavrovske ladje zopet prikazale in so takoj napadle Ferdinandovo mornarico. Ali slabo so našle. Kristjani so serčno in pogumno sprejeli ponujani boj; potopili so tri nasprotnne ladje, eno zažgali, tri so spustili na prosto morje, druge pognali pa v beg. To je bila prva zmaga kastiljske mornarice, ki se je bojevala proti skoraj dvakrat močnejšemu nasprotniku. Gvadalkivir je bil za kristjane prost, Sevilja pa od morja odrezana, dovažanje živeža zaverto. To je bil za mesto usodepoln udarec.

Seviljci so to dobro spoznali, pa pomagati niso mogli. Zato so skušali vsaj preprečiti, da ne bi kastiljske ladje prišle do Sevilje. Poslali so v ta namen vojake ob reki navzdol. Ko don Rodrigo iz Kastru to opazi, hitro vdari na nje in jih zapodi v beg. Nekako v istem času je don Pelajo preplaval z 270 vitezi reko in zadel na kneza iz Nieble, ki se je z novodošlimi takoj spustil v boj. Ferdinandovim je šlo terdo; ko kralj to opazi, pošlje hitro na pomoč. Nasprotni knez je bil zmagan in, ker so Kastiljci potem stalno tam ostali, verh tega še zapert, da Seviljcem več ni mogel pomagati.

Ferdinand pa je izbral za se in za svojo vojsko prostor v tako imenovani Tobladi. Tu je nastalo za časa obleganja kar celo mesto. Vterdili so kraj sè zidovjem in jarki, napravili šotore, imenovali ulice po imenu rokodelcev, ki so v njih stanovali, naselivši se tamkaj, kaker ljudje, ki ne mislijo kmalu oditi. Vsi so vedeli, da se je Ferdinand odločil Seviljo ali vzeti ali oblegajoč jo ymreti.

Z 20. avgustom 1247 se je pričelo pravo obleganje mesta. Na obeh straneh so se junaško deržali. Izmej mnogih bojev bomo tu samo neketere omenili.

Moslemi so pogosto prišli iz mesta zdaj na tej, zdaj zopet na drugi strani in napadali Ferdinandove, pa sreče niso imeli; navadno so odšli z izgubami. Najbolj so jih vznemirjale kerščanske ladje, ki so jim zaperle pot do morja. Da bi te vničili, so zgradili zelo velik splav („flos“), ki je zavzemal skoraj celo širino reke. Nanj so položili razne gorljive snovi, gerški

ogenj*) in močno posadko. Vojaki so imeli nalogo kerščanske ladje zažgati. Temu splavu (flosu) so kazali in delali pot močni vojni čolni.

Da pa kristjani ne bi njihovega namena opazili, so moslemi v istem času naskočili nasprotnika na suhem. Vnel se je boj na obeh straneh. Na suhem so se Seviljci z mnogimi izgubami morali umekniti nazaj v mesto, na vodi so pa kristjani gerški ogenj in drugo suhljad, ki so jo mavri pripeljali, da bi požgali kerščanske ladje, užgali na nasprotnih ladjah, preden so se Seviljci dobro zavedeli, kaj se godi. Izbrati so si mogli samo ali v vodi ali v ognju smert.

Tako je tekel dan za dnem v neprestanih večih in manjših bojih. Ferdinand je oblegal Seviljo tudi čez zimo. Spomladi l. 1248 je dobil nove moči iz Murcije, Aragonije, Severne Kastilije in družih delov Španije in Portugala.

Kljub vednemu napredovanju se je vender oblegajočim vojakom zdelo, da se stvar predolgo vleče in prepočasi napreduje. Menda jih je vroče andaluzijsko podnebje spravilo v bolj slabo voljo, nekoliko bi bili pa radi zopet doma na hladnem severu. Čmernost je bila pa kmalu končana, ko so izversili novo junaško delo.

Ena pglavitnih dobrot za Seviljo je bil most iz mesta v Trijano; po tem potu so mogli še vedno dobivati živež, ker Trijana še ni bila popolnoma odrezana od sveta. Neobhodno potrebno je torej bilo razdreti most. Sicer so to že skušali, pa se jim dotedaj še ni bilo posrečilo.

Ferdinand se je posvetoval sè svojim admiraljem. Sklenila sta pri južnem vetru dve najmočnejši ladji zapoditi v most. Ferdinand se je tri dni s postom in molitvijo pripravljaj na ta važni in odločilni trenutek, admiralj je pa preskerbel ladje z močnim železnim ščitom spredaj in z drugim potrebnim. Praznik „najdenja sv. Križa“, 3. majnika, je bil odločen za to delo. O poldne nastane močan veter, potem malo pojenja, pa kmalu še z večo silo potegne. Don Rajmund se pelje malo navdol, potem napne vse sile ter spusti zè vso hitrostjo in močjo ladji proti mostu. Sovražniki ga obsipajo s puščicami z brega, spuščajo z metalnimi stroji in loki sè zlatega stolpa smertne kroglice

*) Nekaka smodniku podobna zmes, ki se je hitro vžgala in menda tudi na vodi gorela.

in ostre puščice, pa junaški admiralj se za nje ne meni. Naprej hiti notri do cilja.

Ferdinand gleda vse to in napeto čaka izida. Manjša ladja zadene na verige in se preverne, druga, ki jo je vodil admiralj sam, pa pridervi s toliko silo v verige, da se pretergajo z velikim pokom, in zadene v most, ki pade v vodo v veliko veselje kristijanov, pa v nezmerno žalost Seviljcev, ki so bili s tem popolnoma odrezani od sveta. Ferdinand je porabil to priliko, hitro vdaril na nasprotnika in ga pognal v mesto. Zdaj se je lotil Seviljcev obup, ker so videli, da je padec mesta odločen.

Le Trijana se je še krepko vstavljala. Na to je obrnil sedaj Ferdinand vso pozornost. Po mnogih bojih in zvijačah so Kastiljci vjeli nekega Mavra, ki je iz Trijane dovažal živež v Seviljo. Vjeti se je dal peljati pred Ferdinandu. Ponujal mu je najprej letni davek, pa ga Ferdinand ni hotel sprejeti; potem mu je obljubil tretjino mesta, na to polovico, pa Ferdinand ne sprejme pogojev; nazadnje so se vdali. Izročiti so morali Seviljo in oditi iz mesta v teku enega tjedna.

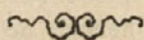
Mavri so prosili, da bi smeli podreti glavno mošejo in zlati stolp, Ferdinand je prepustil odločitev svojemu nasledniku. Ta je pa pod smertno kaznijo prepovedal odnesti ali razrušiti kako stvar na zlatem stolpu ali mošeji. Vse je moralo ostati nedotaknjeno. Zato jim je Ferdinand na to dovolil štiri tje dne za odhod.

Sevilja je padla v oblast kristijanov po petnajstmesečnem obleganju 23. novembra 1248. leta. Dan slovesnega vzetja so praznovali vendar 22. decembra, na praznik prenesenja sv. Izidorja, seviljskega nadškofa. Slavnostni sprevod se je pomikal v mesto. Naprej viteški redovi sè zastavami, redovni in svetni duhovniki, opati in škofje. Na zmagoslavnem vozu, ki se je pomikal za temi, pa ni sedel zmagovavec Ferdinand, ampak kip device Marije je stal na njem, ketere priprošnji je Ferdinand pripisoval slavno zmago. Kralj sam je šel s kraljico za njim. Sledili so njegovi sinovi, potem admiralj, drugi poveljniki in vojaki.

Glavno mošejo je dal Ferdinand posvetiti Mariji v čast in tu so bili ta dan pri sv. maši v zahvalo za srečno zmago.

Ko je Aksataf izročil Ferdinandu ključje Sevilje, je žalosten zdihnil: „Le svet kralj je mogel s tako malo vojsko

tako močan upor premagati“. Jokaje je šel od tam in ž njim je jokalo vse mohamedanstvo.

Bl. Bernardin Feljterski.

P. B.

XIII. Poglavje.

Razvoja „montov“ poglavitna ovira premagana.

Bernardin je vpeljal pri „montih“, kaker nam je že znano, zmerno obrestovanje. S tem pa je zadel ob staro obrestno prepoved in si nakopal verhu judovskega nasprotovanja še pravi boj za obstanek svoje vstanove. „Montje“ so terjali majhino odškodnino v pokritje stroškov; v tem so videli neketeri bogoslovci oderuštvo in pohujšanje, ki se mora na vsak način zatreti. Ponavljali so v ta namen v pridigah in v spisih svetopisemske izreke in umske razloge za brezobrestnost posojila.

Bernardin in njegovi prijatelji so se zagovarjali, da je posojilo brezplačno. V pogodbi je vzrok, ako „mont“ še kaj več zahteva kaker povračilo. Sicer niti posojilne pogodbe ni, ker glavnica ni last občine, ampak vbozih, in raba te glavnice je „distributio sui depositi“ — razdelitev lastnih vlog pod gotovim pogojem —: zastave in majhine odškodnine v pokritje stroškov (t. j. za shrambo in ohrambo zastav in vredniške plače).

Nasprotniki so vgovarjali: „Mont“ sam naj nosi stroške za shrambo in ohrambo zastav, ker je v njegovo varnost to, ne v korist dolžnikov. Občina pa naj plačuje iz davkov vrednike; ker gre za pomoč vbogim, je to nje dolžnost. Krivično bi bilo, da bi vredniki od kervi vbožcev živeli. Ali naj prispeva največ najpotrebniši? Najpotrebniši pa je, ki je prisiljen izposoditi si največ in za najdaljši rok. In potem pisati, denar šteti ter zastave hraniti, je li to delo, delo, ki zasluži plačo?

Prijatelji so odgovarjali: Pri brezobrestnih „montih“ bi posojila mnogi predolgo ne vernili. Še bi zlorabili „monte“ za shranjevališče n. pr. obleke in drugih reči „kaker skušnja uči, kjer se nič ne plača“. — Vsem neprilikam se pride v okom

s prispevki dolžnikov. Ker vredniki zanje delajo, se jim ne godi krivica. Plačo pa zaslužijo „montovski“ posli prav tako kaker notarji in sodnijski pisarji, ker morajo ves dan biti pričujoči in delati. Ako bodo službo opravljali ljudje brez plače, bo vse v neredu, ker se nobenega ne bo moglo k natančnosti siliti. Na ta način bo „mont“ kmalu ob robu prepada. —

Trezni prijатели „montov“ so zato bili za obresti. Na redovnem kapiteljnu l. 1493 v Florenciji se je razpravljalo, kakšni „montje“ se naj vstanavljajo, Pater Mihael Akviški (Aqui), svet mož, o katerem Wadding pripoveduje, da je celo čudeže delal, je bil za brezobrestne. Ali Bernardin se mu je ustavil. Ker so pater Evangelist iz Perudže, redovni generalni vikar, in najugledniši patri, kaker Angelj Kjavaški, Ludovik Turrita, Jeronim Tornielli, Janez iz Sigestra stopili na Bernardinovo stran, se je sklenilo v njegovem smislu. Pater Mihael se ni podvergel. Še l. 1497, malo časa pred svojo smertjo, je vstanovil brezobresten „mont“ v Dženovi. Kaker ta nasprotnik, tako so se tudi drugi po čerki držali prepovedi, ki ne dovoljuje nikakeršnih obresti in pod nobenim pogojem. Naravnost sicer niso mogli dokazati oderuškega značaja „montov“, skušali so torej po ovinkih.

Ker so obresti semtertje presegale stroške za oskerbovanje, so nasprotniki dejali: Vse obresti ali so oderušstvo ali niso oderušstvo. Lehko so jim odvernili na to prijатели, da je še tretje mogoče: Kar „mont“ zahteva, je oderušstvo; ali, ni oderušstvo; ali, — o tem nasprotniki molče —, nekaj je oderušstvo, nekaj ni.

Za stroške se pravni naslov že dobi. Kaj pa s tem, kar preostaja? Ali se naj dolžnikom verne? Neketerim niti mogoče ni, ker bi jim pripadel tako majhin delež, da še tacega denarja ni. Težava se najlažje tako reši: Občni blager, ki ga pri naša „mont“, je ceniti višje, kaker neznatno škodo, ki jo posamezni terpi. Zato se preostanek lahko porabi za dobre namene in tudi za „mont“, keder ni mogoča pravična razdelitev.

Nasprotniki so vgovarjali: Tedaj bodo tudi zasebniki z isto pravico posojila obrestovali. — Ta zaključek, do keterega so prišli, je velevažen v zgodovini obrestne prepovedi: tudi zasebnik lahko sam sebe odškoduje — obrestuje posojilo.

Ko nasprotniki več niso mogli ko oderuških obsojati „montov“, so jih pa slikali venderle ko škodljive. „Kako naj bodo

— so vprašali — vbogim v podporo, ko storé s terjatvijo obresti vbožca še vbožnišega? In ke bi se zastav ne jemalo, bi tudi stroški za njih hrambo odpadli; zadostovalo bi lahko poroštvo tretjega in bi se ne grešilo zoper natorno postavo, ki veli: Ravnaj z bližnjim, kaker želiš, da bi se s teboj ravnalo“.

Prijатели so odgovarjali: Recimo, neki človekoljub je pripravljen petdeset tisoč zlatov vbožcem posoditi po neketerih možeh, ki pa za svoj trud zahtevajo majhino odškodnino. Kaj menite, kako bi razsodili in kaj bi storili vbožci sami? — Dotično natorno postavo je pa umeti, kaker jo razlaga sv. Avgustin: kar po pravici hočete, da bi vam drugi storili, to tudi vi njim storite. Po pravici ne more nihče zahtevati od „monta“ posojila brez zastave in brez obresti. Izreki sv. pisma o brezobrestnem posojilu veljajo le za slučaj skrajne sile; za to pa pri „montih“ ne gre, za to so drugi zavodi kerščanske ljubezni. Ako „monti“ z delom vsmiljenja ne zadovoljujejo, naj jih le prekosé nasprotniki!

Na terdnih tleh so stali prijатели „montov“ sklicevaje se na papeška poterjenja. Pa tudi tu nasprotniki niso molčali. Rekli so: Posojila na zastave in obresti so ali dovoljena ali pa niso. V prvem slučaju so odveč papeška poterdila, v drugem so nemogoča. Hčemu torej toliko hrupa s temi bullami (papeškimi pismi)?

Prav tako neljubo, kaker papeška poterjenja, je bilo nasprotnikom, da so se mnogi bogoslovci očitno izrekli za dovoljenost „montov“. Rekli so: Nobena veljava, ne božja, ne človeška ne sme biti merodajna tu, kjer se lahko najde resnica z natornim umom.

Sami pa razuma niso hoteli poslušati. Tako je neki nasprotnik rekel: „Ko bi na smert bolan vedel, da pridem v peklo, ako ne pripoznam dovoljenosti „montov“, bi vender raji bil pogubljen, kaker da bi to storil“.

Tako daleč je prišlo s preprirom. Cerkev z ozirom na ljudstvo ni mogla več molčati. Morala je prepriro konec storiti. To se je zgodilo v deseti seji petega lateranskega zbora 4. maja l. 1515. s pismom (bullo) „Inter multiplices“. Na tem cerkvenem zboru so pretresovali samo to, kar se je storilo, ne kar bi se bilo moglo. Tako stavljeno vprašanje je pri glasovanju lahko zedinilo vse očete. Očetje so spoznali, da pri zahtevanih

obrestih ni niti sence oderuštva. Papež Leon X. je z odlokom dne 9. maja 1515 poterdil ravnanje frančiškanov; in o „montih“ rekel: neque speciem mali prae se ferre, nec peccandi incentivum praestare — da niti sence grešnosti ni na njih in da ne dajejo priložnosti h grehu (Conc. Later. V., sessione X.) — Nadalje, da ni nobenega resnega vzroka, da bi se jim nasprotovalo (neque ullo pacto improbari). S temi besedami je papež Leon X. zavezal jezik nasprotnikom. Seveda meni cerkveni zbor, da bi bilo bolje in popolnše, ke bi „monti“ dajali brezobrestna posojila, a z besedami, ki so jih prijatelji že davno želeli: Vsak, kedor bi odslej še proti odločbam cerkvenega zbora pridigoval, pisal ali se prepiral, zapade izobčenju („latae sententiae“) — s temi besedami je bil prepiru storjen konec.

Ako je kljub temu slovesnemu poterjenju še kedo obsojal „monte“, niso njegove besede več imele nobene moči. Papeži sami so odslej tudi podpirali širjenje „montov“. Gregor XIII. jim je podelil mnoge pravice in vgodnosti (privilegije) Papeži so škofom priporočali, vstanavljati „monte“, kjer jih še ni bilo. Posvetne oblasti so posnemale zgled, ki so jim ga dajali papeži, in — škofje, cesarji, kralji, knezi in stare šinstva, vse je hotelo videti „monte“.

* * *

Kedor je zgodovino „montov“ do tu spremljal, se je prepričal, da je velike važnosti v socialnem oziru.

Razbistrilo se je obrestno vprašanje. Posamezen človek, naj bi bil še tako učeno razpravo spisal v zagovor obresti, ne bi bil nič opravil. Zasluga „montov“ je, da je obrestna prepoved zgubila svojo terdobo. Prej bi bili zasebnika, ki bi bil zahteval zmerne obresti za posojilo, imeli brez dvojbe za oderuha. Zdaj zdrav um tega ni več pripuščal. Od tistih dob so si obresti priborile splošno pravico. *)

*) Jeli cerkev s tem, da sedaj dovoljuje obresti, mejtem ko jih je nekdaj prepovedovala, svoj nauk spremenila?

Odgovoriti je, da cerkev sedaj prav tako kaker prej ne odobruje oderuštva, to je, zlorabiti bližnjega silo v lastno korist.

Drugo vprašanje pa je, kaj je zloraba in kaj ni; to je odvisno od okoliščin. Tako je kaka knjiga, da vzamemo zgled iz šole, lahko dovoljena v enem slučaju, v drugem pa zloraba. (Učenec prepisuje, gleda v knjigo, ko ne bi smel). Prav tako je z denarnim posojilom. Prej je imel denar le menjalno

„Montje“ so pripomogli, da so obresti padle. Seveda je k temu pomagalo tudi odkritje Amerike; ali, ke bi judje in lombardi bili ostali edini posojilničarji, bi najberž obresti ne bile padle, ali vsaj toliko ne. To priča, da so povsod, kjer „montov“ ni bilo, še dandanašnji visoke obresti v navadi. Tako v Italiji znašajo obresti sedaj le štiri ali šest od sto. V Angliji, kjer „montov“ ni, pa se terja za majhina posojila petdeset od sto, večinoma še več, to je: sto, štiri sto, šest sto in včasih tudi tisoč. More se torej po pravici reči, da so „montje“ znižali obresti.

Glavna zasluga „montov“ je, da so olajšali s posojili pod ugodnimi pogoji mnogo stisek. In to je pri tedanjem pomanjkanju denarja dvakratne, posebne važnosti.

Cerkev je bila „montom“ pa zavoľo njih dobrodelnosti tudi pozneje vedno naklonjena. Tridentinski cerkveni zbor jih prišteva k „pobožnim zavodom“ in izroča škofom nadzorstvo nad njimi; dandanašnji so pač povsod tudi pod državno kontrolo.

XIV. Poglavlje.

Zadnji dnevi, smert in pogreb bl. Bernardina.

V petinpetdesetem letu, še v moški dobi torej, je bl. Bernardin došel do konca svojega življenja. Da mu je smert blizu, je sprevidel lahko sam iz bruhanja kervi, ki se mu je zdaj pa zdaj že leto časa ponavljalo. Kedo drugi bi se bil iz skerbi za zdravje tedaj odpovedal napornemu delu; on pa, ko

vrednost. Redno se z njim ni moglo napraviti dobička. Iz tega stališča je bilo, obrest zahtevati, izraba tuje sile ali stiske, oderuštvo. Saj bi upnik v tem času, ko je denar izposodil, ne bil imel od njega nobenega dobička.

Ko se je pa trgovina povzdignila — kaker smo slišali, se je to zgodilo v Bernardinovi dobi — so se pa okoliščine spremenile. Zdaj je denar postal sam plodonosen ali produktiven. Od tedaj je denar največja materialna sila. Sedaj dela tisti, ki si izposodi, z denarjem dobiček, in upnik bi ga lahko tudi bil. Ako se pa drugemu na ljubo temu odpove, pa lahko zahteva odškodnino — to je obresti.

Tudi dandanašnji se lahko zlorabi stiska bližnjega, ako se pri posojilu terja več, kaker ima po današnjih okoličnostih denar vrednosti (Geschäftswert).

Zato cerkev tudi brezpogojno ne dovoljuje obresti, ampak le tako dolgo, dokler trajajo sedanje okoličnosti, to je, dokler se z obrestmi stiska bližnjega ne izrablja, — ali, dokler ni oderuštva.

je vedel, da mu je živeti le še malo časa, noče zamuditi najmanjšega trenutka: po svoji navadi gre od kraja do kraja, boljša šege, pomirja mesta, brani ljudstvo pred judi in vstanavlja „monte“. Dela in trudi se, ko mu naproti žari že zarja večnosti.

V juliju l. 1494 je pridigoval v Brešiji. Iz sosednjih krajev je dobival prošnje, naj bi prišel tudi k njim. Moral jim je odgovoriti, da ima od predstojnikov povelje, odpraviti se nemudoma v Pavijo.

Potovanje v Pavijo je bilo zadnje našega blaženega. Razločuje se od prejšnjih po skrajni počasnosti. Vsaki čas se je moral vbožec vstaviti, da si je malo odpočl.

Iz Travaljata (Travagliato) so bili k Bernardinu poslali že v Brešijo prošnjo, naj se grede v Kjare (Chiari) oglasi pri njih. Vstregel jim je. Oni pa so njemu in njegovim tovarišem napravili pojedino. Blaženi je dal vbožim razdeliti že pripravljene jedi, sam pa se je zadovoljil pod nekim drevesom ob potu s priprostim obedom. — V Kjarih so ga že nepoterpežljivo pričakovali. V njegov sprejem so se učenci nekega zavoda naučili nekaj vezanih in nevezanih besed in so mu naproti prišli z učiteljem na čelu. Učitelj je bil humanist (humanisti so bili preveč zaljubljeni v stare paganske pisatelje). Starišem je Bernardin zato zelo vstregel s pridigo, v kateri je priporočal kerščansko vzgojo in omiko. „Ni li tisočkrat bolje, da se uči mladina spoznavati Jezusa Kristusa in blaženo Devico Marijo in svetnike, kaker Jupitra in druge izmišljene bogove in boginje?“

Pot ga je vodila dalje v Kremo in Lodi; v teh dveh krajih ni pridigal, pač pa v Šent-Andželu. V Pavijo je došel v soboto 30. avgusta.

Dan po svojem prihodu je stopil na leco v veliki cerkvi sv. Frančiška. V pondeljek je pridigal v stolnici; in tam nadaljeval sledeče dni nepretergoma do 19. septembra. (Čez osem dni je vmerl!) Pa sam še ne bi bil prenehal. Morali so ga prisiliti. Želodec mu je odpovedal. Hoditi je mogel le še o palici. In vendar je bil na leci živahen, da mu ni bilo poznati slabosti. Pridige pa so bile resne, žalostne. Brez nehanja se je sukal o smerti in sodbi božji. Sebi je govoril, kar je drugim oznanjeval. Večkrat je tudi naravnost namignil na bližnjo svojo smert.

Starešinstvo pavijsko, videvši, kako peša od dne do dne, ga je sklenilo prositi, naj si malo oddahne. Branil se je. Ali

naposled se je vdal ter se pustil prepeljati v samostan sv. Jakoba zunaj mesta. Tja dospevši, začuti hudo merzlico. Bratje so se bali za njegovo življenje; seveda so poslali po najslavnejše zdravnike v mestu.

Dokler je mogel, se je držal po koncu, ter polnil čas z molitvijo, premišljevanjem in učenjem. Obiskaval in tolažil je tudi druge bolnike, ki jih je bilo še nekaj v samostanu. Naposled je moral leči in več ni mogel vstati s postelje. Vender je opravljal cerkvene molitve, ali sam ali z brati. Prosil je tudi sobrate, da so mu brali razpravo sv. Ambrozija o žertvi Abrahamovi in neketera dela sv. Bernarda.

Obiskovali so ga mnogi, mestni vladavec, tajnik milanškega vojvode, starašine in druge najimenitnejše osebe v Paviji, in on je rad sprejemal vse te obiskovavce. Ko je bil opesal že tako, da se v postelji ni mogel sam vzdigniti, si je dal v strop priterditi verv, s katero si je kvišku pomagal. Vervi se je posluževal celo, ko so ga obiskali redovniki.

Poslali so tudi po njegovega telesnega brata patra Antona. Ko mu je predstojnik to povedal, je rekel Bernardin: „Žal, prepozno! Ob njegovem prihodu me ne bo več mej živimi“.

Ko je prihajal vedno slabši, mu je zdravnik prepovedal opravljati dnevnice. On pa je prosil, naj mu jih sobratje na glas molijo pri postelji. Sam pa je rad molil rožni venec.

V soboto, 27. septembra, je poprosil za sv. zakramente. Na tleh kleče je prejel sv. popotnico, potem, ko je sam glasno trikrat izgovoril: „Gospod nisem vreden. . .“.

Po sv. obhajilu so ga položili zopet v postelj, kjer je opravil zahvalo. *)

Kmalu po teh ginljivih obredih je iz kapiteljna došlo poročilo, da je bil Bernardin ednoglasno izvoljen za generaljnega komisarja ali verhovnega predstojnika observantov; pater Evangelist Perudžijski je bil 5. avgusta vmerl. Iz rahločutnosti vmirajočemu niso nič omenili o tem ime ovanju.

Zvečer poprosi Bernardin za sv. poslednje olje, ki se mu je podelilo. Prejel je tudi papežev blagoslov. Noč je še preži-

*) Naj tu omenimo nekaj glede molitve: Duša Kristusova posveti me. . . Tu in tam se bere, da jo je on zložil. To ni resnično. Dokazano je, da je stareja. Naš blaženi, kakor pozneje sv. Ignacij Lojolski, jo je le rad molil in drugim moliti priporočal.

vel. Proti četerti uri, mejtem ko so mu brali terpljenje Gospodovo, se je preselila njegova duša iz solzne doline k svojemu Stvarniku. Bilo je to v nedeljo, dne 28. septembra l. 1494 Bernardin je vmerl v 55 letu svoje starosti. Od teh jih je 38 preživel v redu. —

Bernardinovo smert so v Paviji splošno obžalovali. Vse je hotelo videti svetega merliča. Samostan sv. Jakoba je precej daleč zvunaj mesta. Pa bila je nedelja in vreme lepo. Poti so se napolnile z množicami in samostan je bil kaker oblegan.

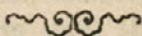
Merlič je bil izpostavljen na odru v cerkvi. Ljudstvo se mu je moglo približati. Neketeri so hoteli tudi kak spominik od njega. Jeli so mu rezati od obleke košček za koščekom. Ker ljudstvo v tem ni hotelo odnehati, je predstojnik dal prenesti merliča v sakristijo; pa ko so vedno nove množice prihajale, ki so hotele merliča videti, je vzkazal prenesti ga v neko kapelo, ki je imela železno ograjo. Zavoljo reda se je vkrenilo, da so množice mimo merliča šle v procesiji. Za pogreb se je določil pondeljek popoldne.

Pogrebni sprevod je bil veličasten. Pač redkokedaj so po katerem ljudskem misijonarju tako splošno — izv. emši jude — žalovali kaker po tem dobrotniku vbožcev. Sprevod se je razvil v velikansko procesijo. Srečna je bila misel, da je dve tisoči otrok, belo oblečenih, nosilo zastavice s presv. imenom „Jezus“ ali sličico „monta“. Videti jih je bilo kaker angelje, ali žalostne. Da bi mogle vse množice, ki so prišle ne le iz Pavije, ampak tudi iz Milana in sosednjih mest, videti merliča, nesli so ga na terg, okoli cerkve in samostana. Sprevod je vodil generalni vikar kardinalja Sforce. Seboj je pripeljal pevce in godbo iz stolnice.

Po sprevodni procesiji je dal merliča postaviti na visok oder, tako, da ga ni mogel nihče doseči. Molitve so trajale do noči. Ko se je ljudstvo razšlo, so ga v navzočnosti stolne duhovščine in redovnikov djali v grob, ki so ga v naglici pripravili notri v cerkvi. — Pater Anton, brat Bernardinov, je dospel dva dni po pogrebu.

Hitro se je po Italiji raznesel žalostni glas o Bernardinovi smerti. Skoraj povsodi, kjer je pridigoval, so priredili mertvaške slovesnosti za njim. Škofje sami so jih tu in tam vodili.

Pri sprevedu in tudi drugod so se dogodili tiste dni, na priprošnje pokojnega, neketeri čudeži. Očiten čudež je bil videti tudi na merliču. Ni bil namreč kaker mertev, ampak kaker bi spal, brez spremembe. Ni se ga lotila trohnoba.

Bl. Bonaventura Potenški,

spoznavavec 1. reda.

Bl. Bonaventura je bil sin siromašnih, pa pobožnih starišev. Rojen je bil v Napolju v Italiji; neki pobožen duhovnik ga je poučeval v latinskem jeziku in petnajst let star je bil sprejet pri minoritih v prvi red sv. Frančiška. Ko je leto poskušnje hvalevredno preživel, je po navadi naredil slovesne redovniške obljube. Z gorečnostjo se je še dalje učil in v čednostih rasel. Osem let je živel pod vodstvom izverstnega dušnega učitelja. Ta ga je vterjeval posebe v ponižnosti, zatajevanju in pokorščini. Res ponižni učenec je svojega učitelja tako slušal, kaker da bi mu Bog sam zapovedoval. Nekega dne mu pove, da se je sakristijski ključ zgubil; učitelj mu smehljaje reče: „Išči ga tedaj v vodnjaku; vzemi drog pa ga vun potegni“. Učenec sluša, vzame drog, priveže nanj železnega mačka in išče ključ in res ga najde na dnu vodnjaka. S tem je hotel Bog poplačati njegovo slepo pokorščino. *)

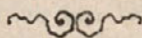
Ko mašnik je sè svojim lepim vedenjem, pokoro, molitvijo in pridiganjem veliko storil za zveličanje duš. Sè svojimi priprostim pridigami je spreobernal mnogo tērdovratnih grešnikov. Večkrat so ga hoteli izvoliti za samostanskega predstojnika; pa v svoji ponižnosti je vselej izprosil, da mu niso izročili predstojniške službe. Pod pokorščino je pa vender moral sprejeti službo učitelja novincev; ko tak je učil svoje učence zlasti ponižnosti in pokorščine. In oni so ga radi slušali, ker je tudi sam tako živel, kaker je druge učil.

Ko je kuga razsajala, je brez strahu obiskaval bolnike, jim delil svete zakramente, jih tolažil in pomagal, koliker je mogel. Mnogo bolnikov je ozdravil, hrano pomnožil in veliko

*) Priznati se mora seveda, da bi se dala ta dogolba tudi čisto naravno razlagati.

prihodnjih reči prerokoval. 45 let je dajal v samostanu svojim sobratom lepe zglede redovniških čednosti. Ko je na smertni postelji prejel svete zakramente, je rekel svojemu predstojniku: „Spoznam, oče, da sem nevredno nosil sveto redovno obleko, prosim vas, da mi odpustite moje grehe, preden bom vmerl“. Nato se je obrnil proti svojim sobratom ter jih prosil odpuščenja: „Vi pa, moji sobratje, ne pohujšajte se nad mojimi pogrški zoper sveto vodilo“. Predstojnik mu potem poda križ, katerega božji služabnik jokaje poljubi in mirno v Gospodu zaspil 26. oktobra leta 1711 torej ravno pred 200 leti. Zaradi čudežev, ki so se godil na njegovem grobu, ga je papež Pij VI. leta 1775. mej blažene prištel. *)

P. A. Fr.

Drugo letno poročilo „Serafske mašne družbe“,

ustanovljene v podporo kapucinskih misijonov.
(Konec.)

Še nečesa v letošnjem letnem poročilu ne smemo zamolčati. Pred nekaj meseci so prinesli razni časniki vest, da se je odločila najvišja mohamedanska duhovska oblast, katera ima, kakor znano, svoj sedež v Carigradu, da razpošlje mej vse doslej še poganske rodove po Aziji in Afriki večje število mohamedanskih misijonarjev, ki naj bi jih pridobili Mohamedovi veri. Znano je, da se že dalje časa dela na to zlasti v Kairi, odkoder vsako leto odide več mohamedanskih dervišev misijonarit mej divje rodove ob Nilu, a da se je za to sedaj zavzela celo najvišja oblast v Carigradu, to nas mora spodbuditi, da se odločno poprimemo dela, ter kar najizdatneje podpiramo naše katoliške misijone v tujini, ker drugače jim ni mogoče uspešno se boriti proti vedno bolj prodirajočemu in razširjajočemu se mohamedanstvu. Po nekaterih teh ogroženih krajih, posebno po severni Nigériji in v pokrajini Ubangi-Šari, si že nekaj let naši katoliški misijonarji prizadevajo svoj delokrog vedno bolj

*) Winkes, Seraphischer Tugendspiegel, 26. Okt.

L' Aureola Serafica, 26. ottobre.

proti severu in vzhodu mej ondotne še poganske rodove pomekniti ter takó prodirajočemu mohamedanstvu zapreti pot. Iz tega vzroka so pred kratkim belgijski kapucini-misijonarji v Ubangi (belgijskem Kongu) ustanovili novo misijonsko postajo, kateri naj Bog podeli obilo blagoslova.

Ravno to poročilo pa, kakor moramo sami uvideti, ako je natančneje presojamo, nas resno opominja, da nikakor ni prav, ke bi bili mi merzli ali celó popolnoma brezbrizni nasproti našim katoliškim misijonom mej neverniki. Kakó bi se mogli enkrat zagovarjati pred Bogom, ke bi v tem tako resnem času preslišali ta klic? Zakaj misijonstvo mej neverniki ni samo stvar misijonarjev, ampak vsak izmej nas je poklican in dolžan po svojih močeh priskočiti na pomoč našim katoliškim misijonom. Res je, da ni vsakdo sposoben za to, da bi kot misijonar šel mej nevernike, pač pa lahko vsakédo pomaga z miloščinjo in molitvijo, ter tako na duhovni način postane misijonar.

Pred drugimi pa zaslužijo kapucinski misijonarji izdatne podpore: prvič iz tega vzroka, ker so njim poverjeni misijoni najtežavniši in najbolj potrebni, drugič pa tudi vsled tega, ker udje tega reda, kaker sploh frančiškani, nimajo premoženja, da bi bili sami vstanu svoje misijone zderževati. Kapucin-misijonar je torej popolnoma navezan na miloščine vernega ljudstva. V ta namen tedaj, da bi se tem najbolj potrebnim misijonom pripomoglo, se je ustanovila posebna družba, ki si je nadela ime „**Serafska mašna družba**“ v podporo kapucinskih misijonov mej pogani, ter se je pred par leti tudi po naših slovenskih deželah vpeljala. Kaker znano že iz lanskega letnega poročila*), se zahteva le majhin vsakoleten prispevek. **Edna krona** se lahko uterpi vsako leto, s tem postaneš ud te družbe in deležen sadov **1500 sv. maš**; toliko sv. maš se daruje vsako leto za vse tiste, ki z omenjenim vsakoletnim prispevkom podpirajo te redovne misijone. Poleg tega so vsi udje deležni vseh molitev in drugih zaslužnih del, ki se opravljajo v celem kapucinskem redu in vseh njegovih misijonih. Kedor ostane ud te družbe do smerti, je pa deležen tudi po smerti vseh teh dobrot in duhovnih sadov. Ta mašna družba ni torej samo podporno društvo kapu-

*) Glej »Cvetje«, XXVII. tečaj (l. 1910.) 8. zvezek, stran 250.

cinskih misijonov, marveč je istočasno tudi vsem udom v prid, ker si ž njo lahko pridobe obilo milosti in odpustkov.

Ta družba je pa tudi nevsehljiv studenec milosti za naše ranjke, ker kaker živi, takó tudi naši ranjki lahko postanejo deležni vseh duhovnih dobrot te mašne družbe, zlasti 1500 sv. maš, katere se vsako leto berejo za vse žive in mertve ude. Plača se pa v ta namen, ako se želi, da bi bili ranjki deležni teh dobrot, **enkrat za vselej šest kron**. Vpiše se lahko vsakega ranjkega posebej ali pa vse umerle edne družine skupaj, vpisnina je v vsakem slučaju vedno ista, če se vpiše lejednega umerlega, ali pa vse umerlejedne družine skupaj: s tem pa postanejo naši ranjki za vedno deležni omenjenih dobrot.

NB. Glavno zastopstvo te družbe za slovenske dežele je v kapucinskem samostanu v Gorici (naslov: „Poverjenišstvo“ S. M. D. v Gorici, kapucinski samostan), poleg tega je za Vipavsko dolino in Notranjsko za vsprejem udov v to družbo odločeno poverjenišstvo v kapucinskem samostanu v Sv. Križu (pošta: Sv. Križ-Cesta); za Kranjsko in sicer za Gorenjsko je poverjenišstvo v kapucinskem samostanu v Škofji Loki, za Dolenjsko pa v Kerškem (pošta: Videm-Kerško); za Spodnji Štajer je poverjenišstvo s kapucinskem samostanu v Celju. Član te družbe postane lahko vsak vernik, ki v ta namen daruje vsako leto po eno krono. Vpiše se lahko vsakogar, tudi če tega ne ve. Vplača se lahko tudi za več let naprej, kar se potem v vpisni knjigi in sprejemnem listu posebej pripomni.

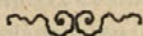
Ako se pa želi vpisati svoje ranjke, vplača se enkrat za vselej 6 kron (po pošti naj se doda še 30 vinarjev za poštnino) in za to se dopošlje lepa spominska podoba, katera se lahko dene tudi v okvir. Kedor je pa že vpisan, naj nadalje pošilja vsakoletni prispevek tjakaj, kjer je bil sprejet.

To družbo so dne 28. junija l. 1909. priporočili tudi prevzvišeni knez nadškof goriški dr. Frančišek Borgia Sedej z jako priserčnimi besedami: „Prav gorko priporočam svojim vernikom in duhovnikom to apostoljsko delo.“

Zarés, reševanje neumerjočih duš je eno prvih in največih del kerščanske ljubezni. V svoji večni ljubezni je sklenil Bog odrešiti človeški rod; iz ljubezni je pričel to delo Njegov edinorojeni Sin in z ljubeznijo je nadaljevala sv. Cerkev to delo do današnjega dne. Ako pomislimo, da vsako leto povprečno okoli 30 milijonov nevernikov umerje v temi nevere, in da so duše vseh teh ravno tako neumerjoče kot naše, potem nam bo jasno, zakaj moramo po vsej pravici smatrati misijonsko delo in podpiranje tega tako važnega dela za našo dolžnost; ljubezen pa bodi gonilna sila, ki naj nas neprenehoma k temu spodbada in navdušuje. Dà, ljubezen je ono vse misijonsko delovanje ogrevajoče solnce bodi si v duhovnem, bodisi tudi v gmotnem oziru. In kedor rad dà, ta ima tudi vedno dovolj in nikakor ne bo pri tem kedaj čutil pomanjkanja po besedah našega Izveličarja, ki pravi „Dajte in se vam bo dalo! z veliko, natlačeno in z verhano mero se vam bo povernilo!“ (Luk. 6, 38).

Bodimo torej zvesti in vneti pomočniki v tem lepem in tako važnem delu reševanja neumerjočih duš, da tako z našim sodelovanjem veliko število duš deležnih postane večnega življenja; potem smemo tudi mi upati, da se nad nami uresničijo kedej besede Večne Resnice: „Kedor obilo seje, bo tudi obilo žel!“

P. O. K.

P. Krizolog Špur.

P. H. B.

Ko začne jesenska burja list za listom kerhati z drevja in metati na tla, pravimo: je že tako, zima gre notri. Toda če v pozni pomladi toča, vihar, oklesti, polomi mlado berst, žalostni zdihujemo: škoda, tako lepo je kazalo!

Ko zapoje mertvaški zvon starčeku, ki so ga križi življenja vpognili in pobelili, se eden ali drugi solzi, ljudje pa govorijo: Je imel že svoja leta! Ob mertvaškem odru mladeniča pa se znanim in neznanim posili izvijske iz persi: oh pa še tako mlad!

Ta žalostni zdih se je slišal po naši redovni okrajini v teku štirih mesecev že tretjič. Ko smo začeli krasiti majniški altar, se je na Brezju posušila šele razcvetela cvetlica, klerik br. Romuald. Ni se še osulo majniško cvetje, ji je v Kamniku sledila druga, klerik br. Pacifik. Petindvajsetega vel. serpana pa so v mariborskem samostanu položili na mertvaški oder tretjo žrtev neusmiljene jetike — p. Krizologa. Komaj je dobro razzvenela glorijska njegove sv. nove maše, smo mu morali zapeti — miserere. . .

Čeravno njegovo mlado življenje — imel je 25 let — še ni moglo biti polno velikih del, mali spominik, ki mu ga s tem postavljam, je zaslužil.

P. Krizolog je bil doma na Spodnjem Krapji v vinorodni ljutomerski okolici na Štajerskem. Ker njegovi domači niso bili in še zdaj niso pri premožnejših, niso mislili, da bi dali kterelega za gospoda študirat, tim menj za kaj družega. Ko jim je smert zgodaj pobrala očeta, gospodarja, že celo ni bilo nobenega upanja. Naš p. Krizolog, najmlajši mej sedmero otroci, je bil takrat dve leti star. Previdnost božja je pa ravno njega izbrala za vzvišeni mašniški stan. Do tega je prišlo kaker pride na kmetih navadno. Gospod katehet, ali gospod učitelj opomnita stariše, da ima njih sin čez polovico, ali celo vseh pet talentov, ki bi jih bilo škoda z brazdo zasipati. Stariši, veseli te pohvale, že slišijo od daleč: „Gloria“ in „Dominus vobiscum“, svojega sinka; pozabijo na s'roške, pozabijo, da niso vsi gospodje, ki gredo študirat, ter sklenejo: študent naj bo.

Tako je prišel tudi naš Janez, poznejši Krizolog, do študenta. Tedanji njegov katehet g. Berglez, poznejši župnik na Tinskem, in menda še živeči gospod učitelj Pušenjak, sta pri-govarjala materi, da bi ga dali v šole. Ker so stariši bratje in sestre obljubili, da bodo delali vsi za enega, samo da bodo imeli enkrat gospoda v hiši, so mati rekli: „pa naj bo!“

Z dvanajstim letom je šel v Maribor v latinske šole. Nekaj so plačevali zanj mati, nekaj pa druge dobre in usmiljene duše. Študiranje mu ni delalo težav. Talente je imel, pridnost tudi, zraven tega pa še tih, miren, samotarski značaj, ki ne mara za razne študentske burke. Brez dvojbe bi bil s temi prednostmi lahko dobro doveršil gimnazijo. Pa morda mu je ravno ljubezen do samote, poleg božjega klica navdihnila željo po

samostanskem zatišju. Ko je doveršil tretjo šolo, je poprosil mater, da bi smel iti v samostan h patrom lazaristom. Dasi pobožna žena, so mu mati odsvetovali, z namenom, da bi imeli v njem, kot svetnem duhovniku, svojo oporo na stara leta. Njim na ljubo se je vdal in študiral dalje. Po četerti šoli pa ga je Bog na vsak način hotel imeti, kamer ga je klical. To leto se mu je namreč silno slabo godilo. Stradal je, kaker zdaj maloketeri študent. Tega ste bile menda največ krivi dve njegovi, same na sebi lepi lastnosti, prevelika obzirnost in preboječa sramežljivost. Ker je vedel, da domači store, kar morejo zanj, jim še povedati ni hotel vseh svojih potreb, ker so vsako leto naraščale. Ke bi bil tako silen in derzen, kaker so mnogi drugi študentje, bi si bil lahko poiskal dobrotnikov. Pa za to je bil preboječ in presramežljiv. Samo enkrat ga je lakota prisilila, da je poterkal na neka vrata. Nesreča je pa hotela, da so ga ravno tu prav po pasje odpodili. In pogum mu je upadel za vedno. Tako menda štiri mesece in pol ni bil nobenkrat sit. Tisti, ki so bili ž njim v ožjem stiku, so se ga šele usmili po svojih močeh; predvsem njegova tedanja gospodinja.

Kaj čuda, če mu je svet vedno bolj presedal! Po četerti šoli je mater znova poprosil, da bi smel v samostan, h frančiškanom. Na prigovarjanje stariših sester so se to pot mati vdali. Ves srečen je v jeseni pohitel v Brežice, kjer je bil 4. vinotoka 1902 preoblečen in prekerščen v Krizologa.

Že od matore, bi rekel, redovnik, je v novicijatu svoje življenje še nadnatorno prepočil in poglobil. Ko je po prestanem letu poskušnje prišel v Gorico, nadaljevat gimnazijske študije, ni z nikomér veliko občeval. Govoril je malo, zelo malo. Najraje je čepel v svoji celici. Še ob času razvedrila si je poiskal samotni prostorček in hodil zamišljen sem in tje. Navadno imamo to za znamenje, da je takemu dolg čas po svetu; o njem pa ni nihče kaj tacega mislil! Saj smo videli, da je v vsem natančen, pobožen, res vzgleden redovnik. Na kaj je mislil v teh samotnih urah, je takrat le Bog vedel in on. Tako je samotaril ondi tri leta. Dve sva bila skupaj, pa bi skoraj lahko na perste seštel, kolikokrat sva govorila. V jeseni 1906 je odšel v bogoslovje v Kamnik.

Nekega dne dobim iz Kamnika pismo. Pogledam podpis! Fr. Krizolog. No, kaj hoče neki ta od mene! Preberem. In kaj

je bilo? Z velikim veseljem in zgovornostjo mi naznanja, da se je spoznalo dvoje sorodnih serc, Fr. Engelhard in Fr. Krizolog — prihodnja kitajska misijonarja. Tri leta sta bila skupaj v Gorici in nosila v sercu vsak svojo skrivnost. Fr. Engelhard, sedanji U-sen-fu na kitajski misijonski postaji Upetse, mi jo je nehote odkril, ker je hotel imeti p Baptistova pisma. Za Fr. Krizologa ni vedel ne eden ne drugi. Ko sta se spoznala, je tudi meni razodel svojo namero. Nimam več imenovanega pisma pri rokah, tudi drugih, ki so še sledila ne vseh. Moja lepa in gerda navada je, vsa pisma na gotove čase sežgati. Topot sem se že parkrat pokesal. V njegovih lastnih besedah bi vam rad pokazal odsev tega plemenitega serca, ki zdaj ne bije več. Kako je hrepenel, da bi skoraj mogel pohiteti čez morje mej verne in neverne kitajce. Njegova ljubezen do samote mi je bila takoj jasna in mi jo je par mesecev pred smertjo sam pojasnil. Na tihem se je pripravljajl za svoj prihodnji poklic. Posebno se je bavil s francoščino, ki je misijonarju, če ne potrebna, vsaj zelo koristna. Priučil se je je že toliko, da je mogel brati izvirna francoska dela. Poleg tega je prebiral druge knjige, da bi se bolj izobrazil. „Nisem jih požiral“, mi je rekel, „da bi se bahal, češ tudi to sem bral. Ako kakega mesta nisem razumel, sem bral dvakrat, trikrat, dokler mi ni bilo jasno.“

Odkar je padlo skrivnostno zagrinjalo sta se s Fr. Engelhardom najraje o tem razgovarjala in eden drugemu navduševala za skupni cilj. Po enem letu sta se morala ločiti. Krizolog je bil prestavljen v Maribor, mejtem ko je Engelhard še v Kamniku ostal. Seveda bi bil raji še z njim skupaj, ali pa da bi oba šla, vender se je brez vgovora uklonil višji odredbi. Kar se je prej veršilo ustmeno, se je odslej pismeno, redkeje, pa tem priserčneje. Ob letu je mislil, da se mu bo želja vender spolnila. V pismu 4. vinotoka 1908 mi je pisal, da je prosil, naj bi Fr. Engelharda v Maribor predstavili. Zakaj, ni povedal, in tudi uslišan ni bil. „Je pač res“, piše, „da človek obrača, Bog pa oberne tako ali tako. Kajne mi ostanemo zadovoljni in vdani. . .“.

Približal se je čas njegove sv. nove maše. Na eni strani ga je mikalo, da bi jo opravil koliker mogoče zasebno; na drugi strani mu je serce govorilo: „Toliko so se trudili domači

za te in zdaj jim še tega veselja ne privoščiš“. Odločil se je za slovesno.

Pri vseh skerbeh, ki jih napravlja vsaka slovesna nova maša, štajerska pa še posebno, ni zgubil spred oči svojega vzora. V pismu, v katerem me je prosil, da bi prevzel pridigo, je izrazil željo, naj bi tudi kaj povedal o vzviženosti duhovskega stanu, pred vsem našega reda, glede na misijonsko delo. Druga njegova želja je bila, da bi se darovanje obrnilo v prid kitajskim misijonom. Ta se mu ni spolnila, prvi sem rad ugodil mimogrede. Ves vesel mi je potem priznal: Qui potest capere, capiat t. j. gdor more zapopasti, naj zapopade. Seveda ni nihče vedel, kam to meri. Na ta način je hotel od daleč pripravljati domače za oni trenutek, ko jim bo podal roko v slovo, da odhiti za vzorom.

Lepo je bilo takrat v Ljutomeru, veselo na Spodnjem Krapji, rojstni vasi novomašnikov. V Ljutomeru prvi frančiškan-novomašnik; na Spodnjem Krapji sploh prvi novomašnik. Ljudje so storili, kar so mogli, da dostojno proslavijo ta dan, ter skažejo najvzvišenejšemu stanu dostojno čast. Kljub temu je ostalo za novomašnika še prav mnogo skerbi. Sam si jih je delal še več, kaker je bilo treba. Na druge je mislil zadnje dneve in noči, kako bi vse zadovoljil. Pri tem je preценil svoje telesne moči. Bolan se je vernil v samostan. Ker bolezen le ni hotela popolnoma iz telesa, je pretergal študiranje in šel v naš samostan v Pazin, morski zrak serkat. Zdravje se mu je začelo vračati, vernilo se ni. Morebiti bi se mu bilo, ke bi se on ne bil prehitro vernil v Maribor. Knjige so ga vlekle; svoje študije bi bil rad kaker hitro mogoče končal. Od tam mi je pisal 30. vinotoka prošlega leta: „Glede misijonov, mislim, da še nisi zgubil vsega upanja v me, saj veš, da dokler nisem popolnoma zdrav, bi bilo nespametno spuščati se na tako dolgo vožnjo. Voljo imam ravno tako dobro ko prej, če ne še bolj gorečo, le pomanjkljivo zdravje me ovira. Duh je voljan, meso je slabo. Tudi s preč. p. generaljem sem govoril o tem pri vizitaciji. Rekli so, da lahko koj, ko ozdravim, prošnjo v Rim pošljem. In to je tudi moja resna volja. Zdravje se mi zelo počasi vrača, pa hvala Bogu, da ne gre na slabše, ko se zima bliža. Veliko upanja imam, da bom lahko že spomladi odpotoval. . . . Res z veseljem pričakujem trenutka, ko bom prvič stopil na takorekoč sveto zemljo, ki je bila že toliko-

krat namočena s kervjo svetih apostoljskih mož“. (Besede vzete iz enega pisma p. Engelharda). Jaz sem vedel, da ne bo šlo tako hitro, če bo sploh šlo. V tem smislu sem mu tudi odgovoril. In res ni šlo!

Mejtem je zveršil zadnje skušnje v bogoslovnih vedah in dobil pravico spovedovati. In čeravno ga ni nihče silil, je po ure in ure čepel v spovednici. To še zdravega, krepkega spovednika zdela, njega je moralo seveda še bolj. Vender je vstrajal skoraj pol leta. Obilno spovedovanje v postu ga je popolnoma oslabilo. Enega dne je mej sv. mašo omagal. Odtlej ni več maševal, ne spovedoval. Sv. obhajilo je zaželel pogosto. Podlegel je potuhnjeni bolezni, ki se ni nигdar popolnoma umeknila, ter začel počasi umirati.

Ko sem ga sredi junija na poti skozi Maribor obiskal, ni mogel več po stopnjicah na vert in v obednico. Po hodniku se je sprehajal in na teraso nad tretjeredniško kapelo, skoro v isti višini s prvim nadstropjem, kjer je stanoval, tja je hodil po sveži jutranji zrak. Ravno tam sem ga našel ob jutranjem soncu s premišljevalno knjigo v roki. Bled ko smert, hoja težka, koraki negotovi, govorjenje tiho, pogosto pretergano od zamolklega kašlja. Takoj sem si mislil: Brez čudeža ti ne boš Kine videl. Žalosten pa vdan mi je sam rekel: Misli na Kino sem pustil, ker ne bom nигdar več zdrav. Če me Bog k sebi vzame, bom pa prosil za kitajski misijon.

Po šestih tjdnih sem se nazaj grede zopet oglasil. Ni ga bilo več na terasi; na hodnik se je še priplazil in sedel na stolu. Pljuča je večinoma izpljuval, kri mu je stopila v noge, ki so hudo otekle. Kljub temu je bil izredno vesel in zgovoren. Misijon mu je bil še vedno v mislih.

Podal sem mu roko v slovo. Jaz sem vedel, da zadnjič, če tudi on, nevem. Da je tako na koncu, menda ni mislil, akoravno mu je bil predstojnik že povedal, da je zgubljen.

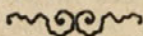
Štiriindvajsetega vel. serpana se je čutil tako slabega, da se ni mogel več pokonci deržati. Spravili so ga v posteljo, v kateri že par mesecev ni bil, ker se ležé ni mogel odkašljati. Na lastno prošnjo je bil ta dan eden bratov vedno pri njem, da ga je vzdignil, kedar ga je kašelj zagnal. Popoldan je prosil za spovednika, da bi drugi dan prejel sv. obhajilo. Perva želja se mu je spolnila, druga ne več. Do polnoči je imel biti pri njem br. Herman. Mej polu in tri četerti na 12. uro sta še go-

vorila. Ko je minila njegova ura, mu je rekel, naj gre drugega klicat. Prišel je br. Peregrin. Po polnoči so mu začele moči vidno pojemati. Brat po električnem zvoncu pokliče drugega, naj zbudi p. gvardjana. Ko ta prihiti je bil bolnik že v lahmem smertnem boju. Ležal je mirno z odpertimi očmi in hropel. Po podeljeni vesoljni sv. odvezi in nekaterih molitvah so se ostanki življenja zadnjič spopadli z morivko in podlegli. Še enkrat se je napel, da bi se odkašljaj, pa ni mogel. Blago serce je zastalo!

Dasiravno je komaj pol leta pomagal v dušnem pastirstvu, je verno mariborsko ljudstvo že spoznalo njegove lepe lastnosti in ga v resnici spoštovalo. Za časa bolezni je vedno popraševalo, kako in kaj je ž njim. Naneslo mu je vsega, kar je mislilo, da bo dobro zanj. Tudi pogreba se je vdeležilo v obilnem številu. Mej sobrati, kjer se je čutil najsrečnejšega, je našel tudi svoj večni mir. Mariborski samostan ima namieč skupno grobnico. Prav je tako! Dobro in prijetno je, če bratje skupaj prebivajo, pa je tudi dobro in prijetno, ali vsaj lepo, če skupaj počivajo.

S p. Krizologom je naša redovna okrajina zgubila več, kaker si morda gdo misli. Vsi smo vedeli, da imamo v njem zglednega redovnika. Tacega se je vselej in povsod pokazal; posebno še v svoji bolezni. „Ke bi bili vsi bolniki taki!“ spričuje njegov zadnji predstojnik. „Bil je vedno dobro razpoložen, vesel in živahen, dokler je mogel, bolj ko poprej. Ko sem mu pred meseci povedal, da je zgubljen, je ostal popolnoma miren in ni želel nobenega posebnega zdravnika ali drugih sredstev...“ Toda še več je skrivalo njegovo plemenito serce, keterega ni nigdar na jeziku nosil. Ke bi bilo Bogu dopadlo, še dalje ga nam pustiti, bi nam bil gotovo čast delal, ali doma ali v kitajskem misijonu. Zastalo je njegovo serce, predno je tu doseglo svoj vzor. Kaker on, tako mi ponižno vklonimo glavo previdnosti božji. Upajmo pa, da mu je On, ki gleda na dobro in resno voljo, podelil tudi plačilo misijonarja.

Počivaj v miru, dragi sobrat in misijonari tam pri nebeškem Pastirju kot priprošnjik, da zasiže v kakem drugem sercu prelepi vzor, ki je s tvojim zamerl.

P. Bernard Vovk.

(Dostavek).

Za vse, kar se kaker koli tiče naše slovenske domovine in njenih znamenitih in zaslužnih mož vedno z mladostnim ognjem vneti prečastiti monsinjor Tomo Zupan, poseben prijatelj našega „Cvetja“ od prvega začetka do današnjega dne, je bil tako dober, da je, opazivši nekatere nepopolnosti v popisu življenja našega p. Bernarda, ki ga imenuje „do odhoda prvega slovenskega matematika“, obernil se do pč. gospoda župnika v Lescah, Ivana Lovšina, da bi mu po tamkajšnih matičnih knjigah pojasnil, kako je prišla družina p. Bernarda z Brezovice v župniji Olšje (ali Ovsiše) v vas Hraše pri Lescah. Gospod župnik je napisal monsinjoru precej obširno pojasnilo, in ljubeznivi monsinjor profesor je je namenil v dopolnjenje in popravek našega popisa. Naj stoje torej tu poglobitve reči iz njega.

P. Bernard Vovk je bil rojen na Brezovici v hiši po domače imenovani pri Brinarju, h. št. 2, v župniji Ovsiše na Gorenjskem. Oče mu je bil Anton Vovk, mati Katarina rojena Pogačnik. Mej devetero otroci je bil on četrti; kerstno ime mu je bilo Andrej. Pred njim so bili rojeni: Anton, Lovre in Marija, za njim: Jožef, Valentin, Helena, Janez in France. Oče je kmalu vmerl. Najstariši sin, Anton, je imel tedaj 23 let, najmlajši, France, komaj sedem. Par let po očetovi smerti se je prvi, Anton, oženil na dom, ker je oče njega določil za to. Ker je pa domačija bila majhina, družina pa velika, ni kazalo vsem ostati na domu. Jako prav je prišlo torej povabilo očetovega brata, Jožefa po imenu, ki je bil brez otrok, pa je imel lepo posestvo v Hrašah pri Lescah, po domače pri Španu h. št. 8. Ta premožni stric našega p. Bernarda je povabil mater in njene mlajše otroke, menda ob času, ko se je stariši poročil, k sebi v Hraše ter obljubil srednjemu mej brati, Jožefu, zapustiti hišo in posestvo, češ, ker je on Jožef, da ostane pri hiši gospodar njegovega imena. Jožef se je v resnici tam oženil ter je živel na tem posestvu do 18. sušca 1896; zdaj je njegov sin Janez gospodar.

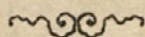
Sin pervorojenca Antona na starem domu je bil duhovnik Ivan Vovk, ki je služil ko kaplan na raznih mestih, na zadnje

ko župni upravitelj pri Sv. Lenartu, in vmerl na kapelici v Kropi. Da je postal duhovnik, je bila zasluga strica, p. Bernarda. Antonov sin, ki je ostal na domu, je kmalu prodal malo domačijo ter šel v Ameriko. Tri ali štiri leta je od tega, kar je prodano; sedaj so tuji ljudje pri Brinarju.

Brat Lovre je ostal samec in vmerl na domu. Janez in Tine sta se poročila na roke. En čas sta kopala in prevažala rudo pri jamah in vozila na Savo; čez nekaj let sta šla v Ameriko z družinama in tam sta vmerla.

Najmlajši brat France je pristopil v Hlebce h. št. 15, kjer še živi. Tudi mlajša sestra Helena se je omožila v Hlebce št. 18, kjer tudi še živi; stariša sestra Marija, ki se je bila omožila v Češnjico, je vmerla.

Ko študent je Andrej zahajal na novi dom v Hraše, kjer je živela mati. Tudi ko pater Bernard je večkrat obiskal svoje sorodnike; zadnjič je bil pred dvema leti v Hlebcah pri bratu in sestri in tudi v Hrašah je obiskal svoje nečake. R. I. P.

Iz mariborske skupščine 3. reda sv. Frančiška.

Organizacija se je nadalje zveršila v naslednjih župnijah:
19. Sv. Ilj v Slov. goricah, dne 22. V. 1911.

I. Evald Vračko, župnik. — II. Jurij Kebrič, kmet v Dobrenju h. št. 60. — III. Jožef Gornik, kmet v Ceršaku h. št. 2. — IV. 1. za Sv. Ilj, Stara gora, Kresnica, Polički verh, Dobrenje, Cirknica, Štrihovec: Franc Koren, čevljar na Poličkem verhu. — 2. Za Ceršak, Kozjak, Selnica: Janez Enčič, želarski sin v Ceršaku, h. št. 24. — II. Marija Baumann, veleposestnica v Štrihovcu h. št. 55 — III. Ana Sorko, nadučiteljeva vdova pri Sv. Ilju h. št. 135. — IV. 1. Za Sv. Ilj, Stara gora, Kresnica, Polički verh: Marija Flucher, km. hči pri Sv. Ilju h. št. 32. — 2. Za Dobrenje: Uršula Kebrič, kmetica v Dobrenju h. št. 60. — 3. Za Cirknica, Štrikovec: Terezija Polak, šivilja v Štrihovcu h. št. 53. — 4. Za Ceršak, Kozjak: Alojzija Hammer, km. hči v Ceršaku h. št. 14. — 5. Za Selnico: Terezija Herzog, kmetica-vdova v Selnici h. št. 95.

20. Ribnica na Pohorju, dne 5. VI. 1910.

I. Andrej Fišer, župnik. — II. Gregor Miklavc, kmet v Hudemkotu h. št. 130. — III. Anton Verdinek, cerkovnik v Ribnici h. št. 50. IV. Nobeni. — II. Rozalija Podlesnik, veleposestnica v Ribnici h. št. 18. — III. Jožefa Zapečnik, veleposestnika hči v Ribnici h. št. 10. — IV. 1. Za Rionico: Marija Verdinek, šivilja v Ribnici h. št. 25. — 2. Za Arlico: Marija Hartmann, šivilja v Arlici, h. št. 30. — 3. Za Janžev verh: Marija Kozjak, km. hči v Janževem verhu h. št. 47. — 4. Za Hudikot: Marija Miklavc, km. hči v Hudemkotu h. št. 130. — 5. Za Lehen: Alojzija Ozvald, vdova v Lehnu h. št. 15.

21. Majšberg, dne 19. VI. 1910.

I. Jakob Marinič, župnik. — II. Valentin Sagadin, kmet in cerkveni ključar, Sesterže h. št. 41. — III. Štefan Mohorko, posestnik, Medvece h. št. 10. — IV. Nobeni. — II. Katarina Horvat, posestnica-vdova, Majsberg h. št. 39. — III. Jera Auguštin, samica-delavka, Sesterže h. št. 1. — IV. 1. Za Majšberg in Lešje: Neža Vrabič, posestnica, Lešje h. št. 33. — 2. Za Sesterže, Savinjsko in Medvece: Jera Rober, kmetica, Sesterže h. št. 25. — 3. Za Podlože in Jurjevo ves: Barbara Pulko, kmetica, Podlože h. št. 73. — 4. Za Stanečko ves, Breg, Skerblje, Prešo in Svečo: Jera Gajser, samica-posestnica, Stanečka ves h. št. 9.

22. Sv. Peter pri Mariboru, dne 31. VII. 1910.

I. Matevž Štrakl, župnik. — II. Leopold Krajnc, posestnik, Metava h. št. 22. — III. Jakob Horvat, posestnik, Grušova h. št. 2. — IV. Nobeni. — II. Ivana Pfendner, samica-zasebnica, Terčova h. št. 26. — III. Klara Senčnik, km. hči, Celestrina h. št. 7. — IV. 1. Za Celestrino: Julia Senčnik, km. hči, Celestrina h. št. 7. — 2. Za Dragučovo in Vodole: Julia Friš, želarka, Vodole h. št. 19. — 3. Za Hrenco: Terezija Fras, želarka, Hrenca h. št. 5. — 4. Za Grušovo in Rupreč spodnji del: Ivana Žmavc, samica-želarka, Grušova h. št. 21. — 5. Za Malečnik: Jožefa Bohl, vinič. hči, Malečnik h. št. 8. — 6. Za Nebovo: Marija Tenuš, vinič. hči, Nebova h. št. 27. — 7. Za Metavo in Zimico: Barbara Vogler, km. hči, Metava h. št. 14. — 8. Za Ložane, Peznico in zgornji del Rupreč: Marija Raušer, km. hči, Ložane h. št. 30. — 9. Za Terčovo in Kamenščak: Alojzija Bombek, samica-zasebnica, Terčova h. št. 20. — 10. Za

Viničko goro in Hum: Marija Pavalec, vinič. hči, Vinička gora h. št. 3.

23. Tinje, dne 21. VIII. 1910.

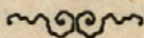
I. Janez Medvešek, župnik. — II. Jožef Šega, kmet, Juršna vas h. št. 9. — III. Mihael Šega, kmet, Radkovec h. št. 15. — IV. Nobeni. — II. Ana Tomažič, nadučiteljeva soproga, Veliko Tinje h. št. 19. — III. Antonija Verdeljak šivilja, Veliko Tinje h. št. 27. — IV. 1. Za Veliko Tinje, Malo Tinje in Tinjsko goro: Antonija Teran, kuharica, Veliko Tinje h. št. 1. — 2. Za Jošt, Radkovec in Sodraž: Apolonija Šega, kmetica Radkovec h. št. 15. — 3. Za Juršno vas, Toriško vas in Visolje: Tomažič Urša, šivilja Toriška vas h. št. 14. — 4. Za Sv. Urh, Planino, Dervarijo in Rep: Antonija Pliberšek, kmetica, Rep h. št. 3.

24. Sv. Barbara pri Vurbergu, dne 9. X. 1910.

I. Josip Mihalič, župnik. — II. Tomaž Kokol, kmet, Žikarec h. št. 53. — III. Fran Bezjak, želar, Žikarce h. št. 42. — IV. Nobeni. — II. Amalija Škofič, učiteljeva hči, Zgornja Kórena h. št. 10. — III. Neža Pehan, samica-posestnica, Žikarce h. št. 17. — IV. 1. Za Žikarce: Marija Bezjak, želarka, Žikarce h. št. 42. — 2. Za Spodnjo Koreno: Ana Bezjak, km. hči, Sp. Korena h. št. 38. — 3. Za Zgorno Koreno: Jožefa Hrastnik, km. hči, Zg. Korena h. št. 23. — 4. Za Zimico: Marija Roškar, samica-posestnica, Zimica h. št. 20. — Za Jablance in Viničko vas: Barbara Korošec, kmetica, Jablance h. št. 6.

V Mariboru, dne 30. VIII. 1911.

P. Filip Benicij,
ravn. 3. reda.

Družba sv. Mohorja.

Družba sv. Mohorja v Celovcu šteje letos 84.855 udov.

Vsi ti prejmejo letos naslednji književni dar:

1. Molitvenik za šolsko mladino.
2. Koledar za léto 1912.
3. Deseti brat.
4. Mladim srcem.
5. Na Jutrovem.
6. Zgodbe sv. pisma, 17. zvezek,

V zameno ali v doplačilo — kakor si je kdo pri vpisovanju želel — se še doda:

7. Troje povesti.

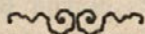
Z razpošiljativjo smo pričeli ravnokar. Potrudili se bomo, da častiti udje dobijo knjige najprej ko mogoče. * — Red za letošnjo razpošiljatev je sledeči:

1. Amerika, Afrika, Azija.
2. Krška škofija.
3. Razni kraji.
4. Tržaško-koperska škofija.
5. Lavantinska škofija.
6. Ljubljanska škofija.
7. Goriška nadškofija.

Cenjene gospode poverjenike, katerim se knjige pošiljajo, nujno prosimo, naj takoj, ko dobijo „avizo“, pošljejo po nje na železniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij, ki povzročujejo družbi samo zamudo in nepotrebne stroške. Ob enem vsem čč. gg. poverjenikom, ki prejmejo po železnici po več kot eno balo, uljudno naznanimo, da se nahaja zapisnik udov vedno v oni bali, ki ima najnižjo številko,

Stroške, katere so imeli gg. poverjeniki za odposlatev denarja in prejem knjig, morajo jim posamezni udje povrniti.

One gg. poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbini tiskarni, prosimo, naj čim preje pošljejo po nje, da nam zavoji ne zastavljajo prepotrebne prostora. Odbor.

Drobfinice

iz pridig serafinskega cerkvenega učenika sv. Bonaventure.

P. H. R.

„Kedor hoče najti Gospoda, ga najde na križu: in zato, gdor zapusti križ, zapusti tudi Gospoda; in gdor hrepeni po križu in po Gospodu, ga tam najde; ne najde ga pak praznega, temuč z viri milosti“. (S. And. s. I.)

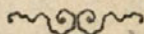
„Predragi, mi hodimo po gojzdih, kjer so tatovi in roparji: zato moramo pazljivo hoditi in ponižno, ne osorno in prevzetno, da nam ne vkradejo, kar imamo dobrega“. (Sermo de S. Nicolao).

„Tisti z maj, t. j. stara kača, namreč hudobni duh, je imel sedem glav, namreč sedem poglavitnih grehov, s katerimi hudoba napada svet. Perva glava je napuh; druga, ne-

vošljivost; tretja, jeza; četrta, lenoba; peta, lakomnost; šesta, požrešnost; sedma, nečistost. To je sedmero glav hudobnega duha, s katerimi namerja nas požreti in sebi vtelesiti. Napuh želi visokost; nevošljivost bliščobo; jeza zmago; lenoba brezdelnost; lakomnost obilnost; požrešnost poln trebuh; nečistost naslado,

Ta kača se služi skrivnih zvijač in tedaj, ako hoče gdo biti ovca, ga bo precej požerla.

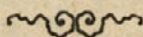
Zato treba da imamo obraz leva in moč, leva". (De S. mart).

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo: č. p. Krizolog Špur, mašnik 1. reda sv. Frančiška, † 25. avg. t. l. v Mariboru; rajna tretjerednica A m a l i j a T o m c, učiteljica v Ribnici na Kranjskem.

Na dalje se priporočajo v molitev: B. A., da bi mogel svoje višje prav služiti in v dobrem stanoviten ostati; M. M. za stanovitnost v dobrem in srečno zadnjo uro, tudi za pomoč božjo nasproti verskim in duhovskim nasprotnikom; M. K. priporoča svojo mater in svoje brate, ki so od vere odpadli in se vdali grehu nečistosti; neka oseba se priporoča za zdravje in srečo pri domači živali, priporoča tudi vse svoje ljudi pri hiši v več dobrih namenov.

Zahvalo za vslišano molitev

naznanjajo: Fr. K. v čast Materi božji v neki posebni zadevi; neka oseba iz Noveštife za več prejetih milosti; M. M. v čast presv. sercu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Jožefu, sv. Roku, sv. Antonu in sv. Frančišku; A. B. v čast sv. Antonu Pad. za telesno dobroto, ki jo je mislil že zgubljeno; neka žena M. B. na sv. Višarjih za ozdravljenje bolnih nog; N. N. v čast preblazene Device Marije, sv. Jožefa, sv. Antona in sv. Frančiška za rešitev iz nevarnosti.

Rimsko - frančiškanski koledar za leto 1911.

Mesec oktober ali vinotok

1. nedelja, 17. po bink.: rožnovenska, bl. Ludovika Savojska vd- 2. r.; sv. Remigij, šk.
2. ponedeljek: sv. Janez Gvaljbert, opat.
3. torek: (post za 1., 2. in 3. red), sv. Kozma in Damijan, m., prenesenje trupla sv. Klare.
4. sreda: sv. Frančišek Serafinski. **P. O. V. O.**
5. četrtek: bl. Janez Pinski, sp. 1. r. spomin vseh vmerlih 1. reda kapucinske družine. (**P. O.**)
6. petek: sv. Marija Frančiška, d. 3. r. **P. O.**
7. sobota: sv. Henrik, cesar.

8. nedelja, 18. po bink.: materinstvo bl. Dev. Marije; sv. Brigita, vd.
9. ponedeljek: sv. Dionizij in dr. m.
10. torek: sv. Frančišek Borgija, sp.
11. sreda: osmina sv. Frančiška. **P. O.**
12. četrtek: sv. Serafin, sp. 1. r. kap. **P. O.**
13. petek: sv. Danijelj in drugi, m. 1. r. **P. O.**
14. sobota: sv. Kalist, p. m.

15. nedelja, 19. po bink.: devištvo bl. Dev. Marije; sv. Terezija, d.
16. ponedeljek: sv. Večeslav, m.
17. torek: sv. Hedviga, vd.
18. sreda: sv. Lukež, ev.
19. četrtek: sv. Peter Aljkantarski, sp. 1. r. **P. O.**
20. petek: sv. Janez Kancij, sp.
21. sobota: sv. Uršula in druge, d. m.; sv. Hilarijon, sp.

22. nedelja, 20. po bink.: bl. Vladislav Gielnowski, sp. 1. r.
23. ponedeljek: sv. Janez Kapistranski, sp. 1. r. **P. O.**
24. torek: sv. Eduard, kralj.
25. sreda: bl. Frančišek Kaljderoljski, sp. 3. r.; sv. Krizant in Darija, m.
26. četrtek: sv. Lin, p. m.; sv. Evarist, p. m.
27. petek: sv. Brunon, sp.
28. sobota: sv. Simon in Juda, ap.

29. nedelja, 21. po bink.: spomin svetih ostankov, ki se hranijo po cerkvah vseh redov sv. Frančiška; bl. Pavla Mantovanska, d. 2. r.
30. ponedeljek: bl. Teofilj, sp. 1. r.; bl. Liberat Laverski, sp. 1. r.
31. torek: (post), bl. Tomaž Florentinski, sp. 1. r.

Opomba: **P. O.** pomeni popolnoma odpustek za vse verne v cerkvah in redov sv. Frančiška.

P. O. pomeni popolnoma odpustek samo za 3. in 1. in 2. red sv. Frančiška.

V. O. pomeni vesoljno odvezo s popolnoma odpustkom za 1., 2. in 3. red sv. Frančiška.

Nihil obstat. P. Konstantin Luser. — Nihil obstat. P. dr. Gvido Rant.

Imprimatur. P. Angélus Mlejník, Min. Prov.